C/2023/407

23.11.2023

P9_TA(2023)0084

# Tunisko: nedávné útoky proti svobodě projevu a sdružování a odborům, zejména případ novináře Núraddína Butára

**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. března 2023 o nedávných útocích proti svobodě projevu a sdružování a proti odborům v Tunisku, zejména o případu novináře Núraddína Bútára (2023/2588(RSP))**

(C/2023/407)

*Evropský parlament*,

— s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že prezident Saíd vládne sám již od 25. července 2021, kdy odvolal vládu, rozpustil parlamentní shromáždění, zrušil ústavu z roku 2014, Nejvyšší nezávislou volební komisi, Vysokou radu pro soudnictví a všechny obecní rady a propustil 57 soudců;

B. vzhledem k tomu, že dne 13. února 2023 zadržely protiteroristické jednotky na základě politicky motivovaných důvodů a nepodložených obvinění novináře Núraddína Bútára, ředitele největší tuniské nezávislé rozhlasové stanice, a s ním i dvanáct dalších představitelů opozice, mezi něž patří Šajma Issaová, Issím Šábí, Ghází Šauáší, Chajjám Turkí a Džauhar Ben Mbárek; vzhledem k tomu, že novinář Saláh Attía byl vojenským soudem odsouzen ke třem měsícům odnětí svobody a novinář Chalífa Qásmí byl protiteroristickým soudem odsouzen k jednomu roku odnětí svobody; vzhledem k tomu, že dne 24. února 2023 provedla policie razii v redakci novin *OneTN*; vzhledem k tomu, že zatčení novináři byli označeni za „teroristy“ a „zrádce“;

C. vzhledem k tomu, že řada prezidentských dekretů narušuje fungování demokratických institucí, práv a svobod, např. dekret zaměřený proti kybernetické trestné činnosti – zákon č. 54, podle něhož se za šíření falešných zpráv ukládá trest odnětí svobody v délce pěti let;

D. vzhledem k tomu, že migranti ze subsaharské Afriky byli falešně obviněni z toho, že se snaží demograficky nahradit Tunisany, a byli následně napadeni;

E. vzhledem k tomu, že dne 31. ledna 2023 byl zadržen zástupce odborů Ánís Kaabí, více než 36 odborářů bylo stíháno za stávku, generální tajemnice Evropské konfederace odborových svazů (EKOS) Esther Lynchová byla dne 23. února 2023 vyhoštěna z Tuniska a odborům ze šesti zemí EU byl odepřen vstup do země;

F. vzhledem k tomu, že návrh zákona o nevládních organizacích údajně stanovuje, že nevládní organizace musí předem schválit vláda a zahraniční financování musí schválit centrální banka;

1. naléhavě vyzývá tuniské orgány, aby okamžitě propustily Núraddína Bútára a všechny další osoby, které jsou svévolně zadržovány, včetně novinářů, soudců, právníků, politických aktivistů a odborářů, jako je Ánís Kaabi, a aby v souladu s tuniskou ústavou a mezinárodními smlouvami, včetně úmluv MOP, respektovaly svobodu projevu a sdružování a práva pracovníků a odborů; odsuzuje vyhoštění Esther Lynchové, generální tajemnice EKOS, a kriminalizaci mezinárodní odborové solidarity jako otevřený útok na UGTT a celosvětové odborové hnutí;

2. vyzývá tuniskou vládu, aby zajistila sociální dialog, respektovala kolektivní smlouvy a přijala opatření k řešení krize v oblasti životních nákladů;

3. je hluboce znepokojen autoritářským směřováním prezidenta Saída a tím, jakým způsobem využívá zoufalou socioekonomickou situaci v Tunisku ke zvrácení historické demokratické transformace této země; vyzývá proto k ukončení probíhajících útoků na občanskou společnost;

4. naléhavě vyzývá tuniské orgány, aby okamžitě znovu ustanovily do funkce soudce, kteří byli svévolně propuštěni, aby zvrátily veškerá opatření narušující nezávislost soudnictví a přestaly používat vojenské soudy ke stíhání civilistů; odsuzuje skutečnost, že tuniské orgány odmítají splnit příkaz správního soudu, aby znovu ustanovily do funkce 49 soudců;

5. naléhavě žádá místopředsedu Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a členské státy, aby veřejně odsoudili drastické zhoršení situace v oblasti lidských práv; zdůrazňuje, že by měly být pozastaveny zvláštní programy EU poskytující podporu ministerstvu spravedlnosti a ministerstvu vnitra; vyzývá delegaci EU a členské státy, aby sledovaly politické soudní procesy a účastnily se jich a aby vedly pravidelný dialog s občanskou společností;

6. připomíná, že pro vývoj v zemi má zásadní význam zachování zastupujících institucí; vyjadřuje hluboké znepokojení nad návrhem zákona o nevládních organizacích; zdůrazňuje, že je důležité vést inkluzivní národní dialog a mít svobodnou a silnou občanskou společnost, např. Kvartet pro národní dialog, který získal Nobelovu cenu, zejména hlavní tuniskou odborovou organizaci UGTT;

7. důrazně odsuzuje rasistické výroky prezidenta Saída proti migrantům ze subsaharské Afriky a následné útoky; vyzývá tuniské orgány, aby dodržovaly mezinárodní a vnitrostátní zákony, zejména zákon č. 50-2018 proti rasové diskriminaci;

8. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, Evropské službě pro vnější činnost (ESVČ), místopředsedovi Komise, vysokému představiteli pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, prezidentovi Tuniska, vládě Tuniska a Shromáždění zástupců lidu.